

PROCES DISTRIBUCIJE U CHEMOLUX - ŠARIĆ D.O.O.

Sirić, Gorana

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:031741>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-04**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**PROCES DISTRIBUCIJE U
CHEMOLUX - ŠARIĆ D.O.O.**

Mentor:

Mario Pepur

Studentica:

Gorana Sirić 4151526

Split, rujan 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1 Predmet i problem istraživanja	3
1.2 Cilj istraživanja	3
1.3 Metode rada	3
1.4 Struktura rada.....	4
2. OPĆENITO O DISTRIBUCIJI.....	5
2.1 Pojam distribucije	5
2.2. Podjela distribucije	6
2.3. Kanali distribucije.....	7
2.4. Funkcije i sudionici distribucije.....	8
2.5. Strategija distribucije	8
2.6. Procesi distribucije.....	9
2.6.1 Narudžbe i isporuke robe	9
2.6.2 Skladištenje robe	10
2.6.3 Upravljanje zalihama	11
2.6.4 Manipulacija robom	13
2.6.5 Prijevoz	13
3. PROCES DISTRIBUCIJE U CHEMOLUX - ŠARIĆ D.O.O.	15
3.1. Chemolux – Šarić d.o.o.	15
3.2. Distribucija	16
3.2.1. Naručivanje i isporuka robe – CHEMOLUX-ŠARIĆ D.O.O. kao kupac	16
3.3. Skladištenje robe	19
3.4. Upravljanje zalihama.....	20
3.5. Manipulacija robom.....	21

3.6. Transport	22
4. ZAKLJUČAK	24
LITERATURA	25
KNJIGA:	25
PRILOZI.....	26
SAŽETAK.....	27
SUMMARY	28

1. UVOD

1.1 Predmet i problem istraživanja

U ovom radu definirat će se i istražiti pojam distribucije te elementi koji je čine. Također u radu će se definirati distribucijski sustavi, oblici distribucije i značaj same distribucije u današnjem poslovnom svijetu. Predmet istraživanja je analiza ukupnog distribucijskog sustava te specifičnih oblika distribucije kao i analiza utjecaja distribucije na ukupno poslovanje poduzeća.

Problem istraživanja ovog završnog rada je organizacija poslovanja koja je ključna da bi poduzeća neometano poslovala. Prikazane su sve faze procesa distribucije koje u svakom poduzeću moraju biti skladne, povezane te organizirane da zajedno stvaraju uspješan proces distribucije. Analizirati će se proces distribucije proizvoda kroz elemente na primjeru Chemolux – Šarić d.o.o. Svih pet elemenata distribucije (narudžbe i isporuke robe, skladištenje robe, upravljanje zalihama, manipulacija robom, prijevoz) je prikazano kroz poslovanje poduzeća Chemolux – Šarić d.o.o. te se na tom primjeru vidi važnost organizacije poslovanje te međusobna povezanost svih dijelova.

1.2 Cilj istraživanja

Cilj ovoga rada je dokazati kroz teorijska istraživanja, da je distribucija važan dio ukupnog poslovnog procesa koji se mora pomno planirati u krajnjoj funkciji unapređenja konkurentnosti poslovanja. Na primjeru poduzeća Chemolux – Šarić d.o.o. prikazati cjelokupan proces distribucije i kroz elemente distribucije način poslovanja. Kroz cijeli rad cilj je ukazati na važnost odnosa prodaje i distribucije koji moraju biti usklađeni da bi se osigurala opskrba kupaca te da bi kupci bili zadovoljni.

1.3 Metode rada

Rad se sastoji od dva dijela: teorijskog dijela, za kojeg se pri izradi koristi literatura iz područja distribucije (stručne literature, internetskih izvora), i praktičnog dijela za kojeg se koriste informacije od djelatnika Chemolux – Šarić d.o.o. Za izradi ovog rada koristi se više metoda istraživanja: metoda deskripcije, komparativna metoda, metoda analize i sinteze i induktivna metoda.

1.4 Struktura rada

Završni rad podijeljen je u četiri dijela: uvod, teorijski dio rada, empirijski dio rada te zaključak.

U uvodnome dijelu se objašnjava problem istraživanja, ciljevi i metode rada pomoću kojih su prikupljene informacije za pisanje završnog rada.

U teorijskom dijelu rada će se razraditi pojam distribucije i elementi distribucije s teorijskog aspekta.

U empirijskom dijelu rada su prikazani i objašnjeni elementi distribucije na primjeru poslovanja Chemolux – Šarić d.o.o.

Posljednji dio rada sastoji se od zaključka i literature koja je korištena pri izradi završnog rada. U zaključku su izneseni najvažniji dijelovi faza distribucije i kritički osvrt na cjelokupni rad.

2. OPĆENITO O DISTRIBUCIJI

U ovom poglavlju dati će se pregled pojmova i obrazloženja distribucije. Njezinu važnost te zašto je distribucija bitna za cjelokupno poslovanje određenog poduzeća.

2.1 Pojam distribucije

Distribucija predstavlja djelotvorno kretanje gotovih proizvoda od proizvodne linije do potrošača. Ove aktivnosti uključuju teretni prijevoz, skladištenje, rukovanje materijalima, pakiranje, kontrolu zaliha, odabir lokacije skladišta, obradu narudžbi, obradu tržišta i servis za potrošače.¹

Temeljni zadaci distribucije, kao faze opskrbnog lanca koja prethodi potrošnji, općenito se sastoje u sljedećem:²

- skraćanje puta i vremena potrebnog da roba (ili usluga) stigne od mjesta proizvodnje do mjesta potrošnje,
- povećanje konkurentnosti roba,
- vremensko i prostorno usklađenje proizvodnje i potrošnje,
- programiranje proizvodnje prema zahtjevima (potrebama) potrošača,
- plasman novih proizvoda (ili usluga) na tržištu,
- stvaranje i mijenjanje navika potrošača.

Nacionalni savjet za upravljanje fizičkom distribucijom Velike Britanije (National Council of Physical Distribution Management – NCPDM) pod distribucijom podrazumijeva „djelotvorno kretanje gotovih proizvoda od proizvodne linije do potrošača, a u nekim slučajevima uključuje i kretanje sirovina od mjesta opskrbljivanja do početka proizvodnje.“³

Svrha distribucije je da u odgovarajućoj količini, u odgovarajućem vremenu i na odgovarajućem mjestu je proizvod ili usluga dostupna kupcu. Ona je najvažnija faza opskrbnog lanca jer ona predstavlja vezu između proizvođača i kupca. Nije dovoljno samo

¹ Sekso, M. (2010): Prodaja i distribucija, Veleučilište „Marko Marulić“ Knin, Knin., str. 35.

² Šamanović, J. (2009): Prodaja Distribucija Logistika, Ekonomski fakultet, Split, str. 12.

³ Šamanović, J. (1999): Logički i distribucijski sustavi, Ekonomski fakultet, Split, str. 91. (citirano prema: Rushton, A. & Oxley, J. (1993): Handbook of Logistics and Distribution Management, Koran Pagre Limitid, London, str. 5.)

postojanje potražnje robe, nego je bitno i na koji će način i kojim kanalima roba doći do potrošača. Poduzeća bez kvalitetne i brze distribucije ne mogu normalno funkcionirati.

Prema općeprihvaćenoj definiciji Međunarodne trgovačke komore, predloženoj 1947. godine, distribucija je stadij koji slijedi proizvodnju dobara od trenutka kada su ona komercijalizirana do njihove isporuke potrošačima. Ona obuhvaća razne aktivnosti i operacije, koje osiguravaju da se roba stavi na raspolaganje kupcima, bilo da se radi o prerađivačima ili o potrošačima, olakšavajući izbor, kupnju i upotrebu robe.⁴

2.2.Podjela distribucije

Distribucija se sastoji od dva kompleksna područja, i to od:

- fizičke distribucije i
- kanala distribucije.⁵

Pod fizičkom distribucijom podrazumijevaju se fizički tokovi (procesi) dostavljanja, skladištenja, rukovanja i čuvanja robe, a pod kanalima distribucije putovi kojima roba ide (teče) od proizvođača do kupca. Putove, tj. kanale personificiraju posrednici koji obavljaju fizičku distribuciju, kao što su trgovinska poduzeća na veliko i malo, te skladišna, transportna, brokerska i druga poduzeća ili institucije.⁶ Oba područja predstavljaju jedinstvenu cjelinu bez koje se ne može zamisliti funkcioniranje suvremenoga gospodarstva na svim razinama.⁷

Ciljevi fizičke distribucije su da se roba distribuira u pravo vrijeme, na pravom mjestu, u optimalnim količinama, u odgovarajućem asortimanu i uz najniže troškove.

Kako bi se ciljevi ostvarili, treba pri izvršavanju logističko – distribucijskih aktivnosti koristiti odgovarajuća načela kao što su:

- osigurati kvalitetu proizvoda ili usluga prema zahtjevima kupaca;
- isporučiti narudžbu na pravo mjesto;
- osigurati isporuku robe u odgovarajuće vrijeme i
- distribucijske aktivnosti obaviti uz najniže troškove.⁸

⁴ Šamanović, J. (2009): op. cit., str.13.

⁵ Šamanović, J. (1999): op. cit., str.91.

⁶ Ibid., str. 91.

⁷ Ibid., str. 92.

⁸ Segetlija, Z. i Lamza–Maronić, M. (2002): Distribucijski sustav trgovinskog poduzeća, Osijek, str. 96 – 97.

2.3. Kanali distribucije

Kanal distribucije možemo opisati kao put koji proizvod prolazi da bi došao od proizvođača do potrošača. Da bi proizvod prešao taj put potreban je niz aktivnosti koje čine fizičku distribuciju.

U širem smislu, kanali distribucije su skup međuovisnih institucija povezanih zajedničkim poslovnim interesom, a svrha im je da se olakša prostorna i vremenska transformacija dobara od proizvođača do potrošača.⁹

Postoje ovi oblici distribucije:¹⁰

1. Neposredna distribucija - distribucija bez posrednika, a karakteristična je za tzv. proizvodnu potrošnju, dok se roba konačne potrošnje kreće kroz dvije ili više faza distribucije, tj. više posrednika. Ona je najjednostavniji kanal distribucije, iz razloga jer u njemu izravno kontaktiraju proizvođač i potrošač.
2. Posredna distribucija - distribucija koja se sastoji od kanala distribucije ili marketinških kanala, čiji je zajednički cilj olakšati prijenos robe i vlasništva od proizvođača do kupca.

Koristi od posrednika u kanalu prije svega dolaze do izražaja kroz:¹¹

- smanjenje distribucijskih troškova;
- usklađivanje količine i asortimana na relaciji proizvođač-potrošač;
- bolje usluge potrošačima i
- specijalizaciju pojedinih sudionika u distribucijskom kanalu.

Razmjene bez posrednika između kupaca i proizvođača su puno složenije i zahtijevaju veliki broj međusobnih ugovora. Da postoje tri proizvođača i isti broj kupaca trebalo bi napraviti ugovor između svakog proizvođača i kupca, a kada se uključi posrednik tada poslovanje postaje puno jednostavnije i broj ugovora i transakcija se smanjuje. U tom slučaju svaki proizvođač i kupac imaju ugovor sa posrednikom, a ne međusobno jedan s drugim.

⁹ Segetlija, Z. i Lamza–Maronić, M. (2002): op. cit., str. 113.

¹⁰ Knežević, B. (2007./2008.): Trgovina i trgovinska politika, Ekonomski fakultet Zagreb, str. 37.

¹¹ Šamanović, J. (1999): op. cit, str. 114.

2.4. Funkcije i sudionici distribucije

Funkcije distribucije odnose se na premošćivanje prostornih, vremenskih, kvantitativnih i kvalitativnih različitosti između proizvodnje i potrošnje, da bi se obavio promet dobara. Distributivne funkcije mogu obavljati ne samo trgovinska poduzeća, već i proizvođači, pa i potrošači.¹²

U distribuciji sudjeluju, osim proizvođača, trgovaca i potrošača, još i agenti - posrednici (brokeri, predstavnici proizvođača, prodajni agenti), te tzv. facilitatori (prijevozničke kompanije, samostalna skladišta, banke, agencije za ekonomsku propagandu i sl.). Oni ne preuzimaju vlasništvo nad robom, odnosno niti ne pregovaraju.¹³

2.5. Strategija distribucije

Strategija distribucije dio je strategije poduzeća i odnosi se na izbor jedne ili više alternativa distribucije koje omogućavaju poduzeću uspješan nastup na tržištu. Čimbenici koji utječu na strategiju:

- promjene u gospodarstvu,
- ponašanje potrošača (promjene u stilu života, standard, i sl.),
- promjene u robnom prometu (sve veća povezanost između trgovine i proizvodnje, opadanje značenja manjih prodavaonica),
- društvene promjene (kraći radni tjedan, a duži tjedan prodavaonica),
- tehnološke promjene (jeftinije i brže komuniciranje).¹⁴

¹²Šamanović, J. (2009): op. cit., str. 36.

¹³Ibid., str. 37.

¹⁴Knežević, B. (2007./2008.): op. cit., str. 38.

2.6. Procesi distribucije

2.6.1 Narudžbe i isporuke robe

Narudžba i isporuka robe je najvažniji dio distribucijskog menadžmenta. U ovom dijelu distribucijskog procesa osim fizičkog kretanja robe od proizvođača do potrošača su potrebne i druge akcije koje uključuju pribavljanje potrebnih informacija i komuniciranje između sudionika u distribucijskom kanalu.

Najvažniji zadatak logistike i distribucije jest osigurati vremenski i prostorno optimalan i troškovno povoljan protok dobara (ili usluga) i odgovarajućih informacija te brojne komunikacijske kontakte između sudionika u distribucijskom kanalu.¹⁵

Ciklus narudžbe započinje kada kupac pošalje narudžbu, a završava isporukom robe kupcu. Narudžbe su u biti veze između distribucijske logistike dobavljača i nabave logistike kupaca. Tijek narudžbe i njezina obrada usko su povezani. Sustav dostavljanja i obrade narudžbe uključuje sljedeće aktivnosti:

- dostavu narudžbi i praćenje njihova izvršenja;
- obradu narudžbi (provjera i kontrola kreditne sposobnosti kupca, provjera mogućnosti ispunjavanja narudžbe itd.);
- pripremu narudžbi (komisioniranje robe, pakiranje robe, priprema dokumentacije);
- otpremu i isporuku naručene robe i
- plaćanje računa dobavljaču.¹⁶

Narudžba se može sastaviti i na temelju već zaključenog ugovora o kupnji robe, ali i bez njega, što je u suvremenom poslovanju češći slučaj. U slučaju ranije sklopljenog ugovora između kupca i prodavača, sadržaj narudžbe mora obuhvatiti sve relevantne elemente kupoprodajnog odnosa.

Pismena narudžba može biti u obliku poslovnog pisma ili formulara, što je češći slučaj. Narudžba se ispisuje u više kopija, a njihov broj ovisi o organizacijskoj strukturi poduzeća, količini i vrijednosti robe, servisa isporuke, načinu obrade podataka i sl.¹⁷

Praćenje isporuke započinje istovremeno s naručivanjem, a završava isporukom naručene robe kupcu. U pogledu praćenja narudžbi nema čvrstih pravila koja bi vrijedila za sva

¹⁵ Šamanović, J. (1999): op. cit., str. 155.

¹⁶ Ibid., str 158.-159.

¹⁷ Ibid., str. 159.

poduzeća i u svim situacijama, ali postoje opća pravila kojih bi se trebalo po mogućnosti pridržavati, a ona su:

- praćenje izvršenja narudžbi obavlja se ako se na održavanje rokova isporuke može utjecati i ako su koristi od praćenja veće od troškova koje praćenje uvjetuje,
- praćenje mora biti selektivno, tj. prati se izvršenje narudžbi: s kritičkim rokovima isporuke, čije zakašnjenje znatno utječe na poremećaje u procesima proizvodnje, zastoje i troškove proizvodnje i poslovanja, s dugim rokovima isporuke, velike vrijednosti, novih proizvoda i hitne narudžbe.¹⁸

2.6.2 Skladištenje robe

Da bi poslovanje poduzeća održavalo kontinuitet proizvodnje i prodaje potrebno je da određena količina robe se skladišti. Na taj način poduzeće osigurava dovoljnu količinu robe za nesmetan rad. Ovisno o kojoj vrsti robe je riječ skladište treba biti prilagođeno da bi skladištenje bilo uspješno i da bi se roba sačuvala od vanjskih utjecaja.

S logističkog stajališta „skladište je čvor ili točka na logističkoj mreži na kojem se roba prije svega prihvaća ili prosljeđuje u nekom drugom smjeru unutar mreže“.¹⁹ U širem smislu pod skladištem se podrazumijeva zatvoren, ili poluzatvoreni, ograđeni ili neograđeni prostor za uskladištenje robe i svega onog što je u neposrednoj vezi sa skladištenjem, te kao takav predstavlja njegov sastavni dio. Takvo shvaćeno skladište predstavlja prostor u koji se roba preuzima, čuva od raznih fizičkih i kemijskih utjecaja, izdaje i otprema.

Zadaci skladišne službe su brojni, a među njima se posebno ističu:

1. prijem robe,
2. smještaj i čuvanje i
3. izdavanje i otprema robe.²⁰

U prijem robe spadaju poslovi i zadaci: istovara, kontrole i evidencije primanja robe u skladište. Roba se zaprima na temelju prijevoznog dokumenta. Prijevozni dokument sadrži

¹⁸ Šamanović, J. (1999): op. cit., str.161.-162. (citirano prema: Ferišak, V., Stihović, L., (1989.) str. 461.)

¹⁹ Šamanović, J. (1999): op. cit., str.169. (citirano prema: Pfohl, Ch., (1990.), str. 38.)

²⁰ Šamanović, J. (1999): op. cit., str.169.

potrebne podatke o: nazivu isporučitelja, načinu transporta, mjestu isporuke, vrsti robe, količini, težini, te broju kontejnera, paleta, kutija, boca, omota i dr.²¹

Poslovi i zadaci smještaja i čuvanja robe u skladištu su: sortiranje, sustavno smještanje istovrsne robe uvijek na isto mjesto, prema potrebi dopunsko pakiranje, očuvanje fizičkih i kemijskih svojstava robe, čuvanje od krađe i oštećenja i kontrola razine zaliha u skladu s poslovnom politikom poduzetnika. Gubitci na vrijednosti uskladištenih predmeta mogu biti prirodni i nasilni. Prirodni gubici javljaju se kao:

- gubljenje na težini robe (isušivanjem i isparavanjem);
- rasipanje, razlijevanje, curenje i topljenje;
- lomljenje robe;
- kvarenje robe.

Nasilni gubici na vrijednosti robe nastaju:

- nestručnim rukovanjem;
- nemarnošću prilikom rukovanja;
- požarom;
- raznim vremenskim nepogodama i krađom.²²

U izdavanje i otpremu robe spadaju poslovi i zadaci koji se odnose na: pripremu dokumenta za izdavanje i otpremu robe, komisioniranje narudžbi, pakiranje, izdavanje, kontrolu točnosti izdavanja i utovara robe na transportna sredstva.²³

2.6.3 Upravljanje zalihama

Glavni cilj upravljanja zalihama je da zalihe budu što manje, ali i dovoljne za neprekidno poslovanje poduzeća. Razlog tome je da prevelike zalihe stvaraju velike troškove skladištenja, a premale zalihe stvaraju problem u kontinuiranoj proizvodnji/prodaji.

Zalihe se sastoje od dobara (materijali, poluproizvodi, gotovi proizvodi) koje tvrtka drži na skladištu da bi proizvela dobra (proizvodno poduzeće), odnosno prodala dobra (trgovinsko

²¹ Šamanović, J. (1999): op. cit., str.169.

²² Andrijanić, I., Grgurević, D. (2011): Poslovna logistika, Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje "Nikola Šubić Zrinski", Zagreb, str. 28.-29.

²³ Ibid., str. 29.

poduzeće). Upravljanje zalihama započinje kupnjom sirovina i materijala, a završava uskladištenjem gotovih proizvoda koji su završeni, ali ne isporučeni kupcima.²⁴

Za upravljanje zalihama je jako bitno dobro organizirano ažurno knjiženje zaliha na skladištu i da se zalihe nalaze unutar postavljenih normativa. Svako poduzeće koje skladišti robu i upravlja zalihama jednom godišnje obavlja inventuru da bi se provjerilo točno stanje zaliha u skladištu.

Zalihe robe na skladištu mogu se klasificirati:

- prema vrsti robe koja se skladišti (zalihe sirovina i materijala, zalihe dijelova i poluproizvoda i zalihe gotovih proizvoda),
- s obzirom na planirani normativ, stanje, motiv i potrebu za kontinuiranim odvijanjem procesa proizvodnje/prodaje:
 - o minimalne zalihe – najmanja količina robe koja je potrebna za pravovremeno zadovoljenje obveza poduzeća po količini i asortimanu;
 - o maksimalne zalihe – gornja granica robe u skladištu iznad koje se ne smije u određenom razdoblju nabavljati roba;
 - o optimalne zalihe – količina robe koja osigurava redovnu i potpunu opskrbu proizvodnje ili kupaca uz minimalne troškove skladištenja i naručivanja robe;
 - o prosječne zalihe – čine prosjek stanja zaliha robe tijekom određenog vremenskog razdoblja (najčešće godine);
 - o sigurnosne zalihe – količina robe u skladištu koja se drži radi osiguranja od nepredviđenih promjena u potražnji ili ponudi robe;
 - o špekulativne zalihe – skupljene s namjerom da se prodaju kada se cijene znatnije povećaju;
 - o sezonske zalihe – ona količina robe koja je skupljena tijekom godine za zadovoljenje povećane potražnje u kratkom razdoblju u sezoni;
 - o nekurentne zalihe – roba u skladištu koja se zbog zastarjelosti, gubitka potrebnih svojstava, demodiranosti ili nekih drugih razloga može prodati samo uz osjetno snižene cijene).²⁵

²⁴ Šamanović, J. (1999): op. cit., Split, str.203.

²⁵ Preuzeto s: www.efzg.hr/UserDocImages/TRG/...//11.%20UPRAVLJANJE%20ZALIHAMA.pptx (30.8.2018.)

2.6.4 Manipulacija robom

Pod manipulacijom robe podrazumijevaju se aktivnosti koje pospješuju cirkulaciju robe prilikom njenog skladištenja, utovara, istovara, i drugih radnji. Najvažniji elementi manipulacije robe su:

- pakiranje,
- palatizacija i
- kontejnerizacija.²⁶

Svaki proizvod kada se prevozi od proizvođača do potrošača treba na određeni način pakirati. Način pakiranja ovisi o kojoj vrsti proizvoda i o kojoj vrsti prometa se radi jer pojedine vrste prometa imaju posebne zahtjeve za pakiranje robe. Kod prijevoza robe važno je da roba do kupaca dođe neoštećena.

Funkcije pakiranja robe:

- zaštitna funkcija robe – roba mora stići budućem vlasniku u ispravnom stanju;
- pakiranje robe u funkciji skladištenja, transporta, ukrcaja i iskrcaja – roba mora biti što pogodnija za skladištenje, transport, ukrcaj i iskrcaj;
- pakiranje u funkciji prezentacije robe kupcima – od likovnih izraza i grafičkog rješenja pakiranja ovisi promocija proizvoda;
- informativna funkcija pakiranja – mogućnost identifikacije sadržaja robe.²⁷

2.6.5 Prijevoz

Prijevoz je djelatnost prijenosa ili premještanja robe i putnika u svim vrstama prijevoznih sredstava prometnog sustava (kamion, zrakoplov, brod i sl.). Prijevozna djelatnost ima vrlo važnu ulogu u svim logističkim procesima, jer omogućuje cirkulaciju robe na svim razinama gospodarstva i društva.

U praksi se prijevoz najčešće dijeli prema sljedećim kriterijima:

- infrastrukturi koju koristi,
- području djelovanja u logičkom sustavu,
- načinu organiziranja i

²⁶ Šamanović, J. (1999): op. cit., Split, str.233.

²⁷ Preuzeto s: www.efzg.hr/UserDocImages/TRG/.../12.%20MANIPULACIJA%20ROBOM.pptx (30.8.2018.)

- teritorijalnom obilježju.²⁸

Troškovima transporta obično se ne pridaje posebna pažnja. Prilikom izbora određenih sredstava i puteva transporta napravi se kalkulacija i odabere se u danom trenutku najpovoljnije od mogućih rješenja, ako ne postoje neka ograničenja. Nakon toga se najčešće kroz duži rok postupa prema odabranom rješenju, a da se ne preispituje da li je došlo do promjena i da li je taj način transporta najpovoljniji.²⁹

²⁸ Šamanović, J. (1999): op. cit., str. 259.-260.

²⁹ Andrijanić, I., Grgurević, D. (2011): op. cit., str. 282.

3. PROCES DISTRIBUCIJE U CHEMOLUX - ŠARIĆ D.O.O.

3.1. Chemolux – Šarić d.o.o.

Obrt Chemolux-Šarić osnovan je 1995. godine, kada je i počeo s poslovnim aktivnostima u trgovini na veliko i malo, a 2007. godine osniva se društvo s ograničenom odgovornošću Chemolux-Šarić d.o.o..

Chemolux-Šarić d.o.o. ima jedno prodajno mjesto koje se nalazi u Kaštel Novom na adresi Ulica Grgura Ninskog 21/C. Djelatnost koju firma obavlja je kupnja i prodaja robe te obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu. Ta roba uključuje: boje i lakove za unutarnje i vanjske zidove, brusni materijali i alati, paste za poliranje, sprejevi, staklena vuna, te popratni materijali za izradu. Chemolux-Šarić d.o.o. trenutno zapošljava 7 radnika. Radnici su raspoređeni na komercijalnu službu, prodajni dio te skladište.

Chemolux-Šarić d.o.o. posluje sa hrvatskim proizvođačima, također surađuje sa dobavljačima iz Europske unije.

Slika br.1. Poslovni prostor Chemolux – Šarić

Izvor: <https://www.google.hr/maps>

3.2. Distribucija

3.2.1. Naručivanje i isporuka robe – CHEMOLUX-ŠARIĆ D.O.O. kao kupac

Chemolux – Šarić d.o.o. proces naručivanja robe započinje provjerom stanja na skladištu i utvrđivanjem manjka robe. Stanje na zalihama kontrolira šef nabave i prodaje te on naručuje robu od dobavljača. Pri narudžbi robe šef nabave i prodaje ispunjava narudžbenicu koja se šalje dobavljačima s kojima Chemolux – Šarić posluje.

Narudžbenica je dokument kupca dobavljaču kojim se naručuje roba ili usluge. Ona sadrži sve podatke vezane o kupcu i dobavljaču (naziv i ime poduzeća, matični broj, adresa, broj i datum narudžbe, oznaku i količinu robe koja se naručuje i sl.). Narudžbenica se sastavlja u dva primjerka. Original ostaje dobavljaču, a druga kopija ide komercijalnoj službi Chemolux-Šarić. Chemolux-Šarić preko narudžbenice naručuje robu od svojih dobavljača koji dostavljaju robu ovisno o ugovorenim uvjetima poslovanja. Sa svakim dobavljačem ugovoreni su različiti uvjeti i oni se odnose na rokove isporuke, rokove plaćanja, uvjete prodaje i rabata i sl. Narudžbe se dobavljačima šalju telefonski, e-mail-om ili faksom. Proces naručivanja nije isti za inozemne dobavljače i za domaće dobavljače. Narudžba inozemnim dobavljačima iz Europske unije šalje se isključivo e-mailom, a sa hrvatskim dobavljačima telefonski, e-mailom ili faksom. Nakon zaprimljene narudžbenice dobavljač kontaktira Chemolux-Šarić te ga obavještava da li ima svu naručenu robu ili u slučaju da dobavljač nema svu dostupnu robu dogovaraju se oko isporuke nedostupne robe. Roba se isporučuje u dogovorenim rokovima isporuke koji su najčešće u roku 3-5 dana. Kada dobavljač primi narudžbu on priprema proizvode na otpremu, te sastavlja nalog za otpremu (otpremnicu).

Na osnovi otpremnice se izrađuje račun za naručenu robu. Original faktura dolazi zajedno sa proizvodima u skladište gdje je roba naručena. Kada roba stigne u skladište šef nabave i prodaje mora izvršiti kontrolu zaprimljene robe. Kontrolira se da li je roba ispravna i da li količina odgovara otpremnici i narudžbenici. Ukoliko je roba ispravna potpisuje se otpremnica te preuzima robu. Ukoliko roba nije ispravna ovisno o načinu dostave postoje dva slučaja. Ukoliko je roba dostavljena preko dostavne službe onda se ispunjava zapisnik i šalje dostavnoj službi, a ako je dobavljač osobno dostavio robu onda se o oštećenju i neispravnosti direktno njemu obraća.

Roba se dobavljaču plaća na temelju ugovorenih uvjeta koji se odnose na način plaćanja i odgode plaćanja, a potraživanja za naručenu robu uplaćuju se na njihov žiro-račun.

Neki od domaćih dobavljača s kojima Chemolux-Šarić surađuje su: Brodomerkur, Madeks, Istra color, Tekso, Helios, Berner i dr. Oni robu šalju putem prijevoznih službi ili njihovom dostavom. Inozemni dobavljači s područja Europske unije su: Leveson, Velox, SRL, 3M, Bufa, Reaktion skarzo GMBH i dr.

3.2.2. Naručivanje i isporuka robe – CHEMOLUX-ŠARIĆ D.O.O. kao dobavljač

Chemolux – Šarić d.o.o. je veleprodaja i maloprodaja. Za maloprodaju kupci osobno dolaze u prodajni prostor i na taj način se odvija proces prodaje. Plaćanje je moguće gotovinom ili karticom. Kod naručivanja robe u Chemolux-Šarić proces započinje dospijecom narudžbenice od strane kupaca. Narudžbenica mora sadržavati sve podatke vezane za kupca i dobavljača. To su naziv i ime poduzeća, matični broj, adresa, broj i datum narudžbe, oznaku i količinu robe koja se naručuje i sl. Kupci mogu slati narudžbe preko telefona, e-mail-a, faksa ili doći osobno. Nakon što prime narudžbu prodavači započinju njezinu obradu. Prvi korak u obradi narudžbe je pregledati stanje zaliha na skladištu. Ukoliko ima dovoljno robe, narudžbenica se obrađuje, a ukoliko nema dovoljne količine zaliha kontaktira se kupca da trenutno nema odabranih proizvoda te mu se predlože neki slični proizvodi ili se ispuni samo dio narudžbe onih proizvoda kojih ima na zalihama. Ukoliko kupcu nije hitno da mu narudžba bude isporučena postoji mogućnost odgode slanja narudžbe dok se zalihe ne popune. To je slučaj ako je roba već naručena i trebala bi uskoro biti dostavljena u skladište.

Ovisno o količini naručene robe radnici se služe viličarima i ručnim kolicima koje imaju u skladištu. Ručna kolica se koriste kod malog broja naručenih proizvoda, a viličarima se služe kod narudžbe velike količine robe gdje se ona odmah slaže na palete i pakira za transport. Nakon što se prikupi sva naručena roba, šalje se na blagajnu gdje radnici evidentiraju svu robu te ispostavljaju izlazni račun ili račun/otpremnicu. Na njoj je naznačeno ime poduzeća i osnovni podaci kao adresa, telefon, broj računa i sl., zatim ime i osnovni podaci poduzeća koje je kupilo robu te datum isporuke. Kod naručenih artikala ispisuje se šifra svakog pojedinog artikla, naziv artikla, količina, cijena, popust ili rabat zatim neto cijena, neto iznos i PDV. Na dnu računa nalazi se iznos kupljene robe te mjesto za potpis blagajnika koji je izdao račun. Roba se zatim kupcu dostavlja transportnim sredstvom u najkraćem mogućem roku od primitka narudžbe.

Prevoznik s kojim Chemolux – Šarić posluje je Trast. Robu šalje na način da se ispunjava distributivna lista na kojoj je zapisan naziv primatelja, adresa primatelja, broj paketa i težina

paketa. Svaki paket je označen bar kodom koji se nalazi na paketu i na distributivnoj listi. Chemolux – Šarić svojim stalnim kupcima koji se nalaze u blizini prodajnog centra osobno dostavlja robu. Poštarina se u tom slučaju ne naplaćuje. Slanje robe putem prijevoznika Trast se naplaćuje po količini i težini paketa.

Posiljatelj:		DISTRIBUTIVNA LISTA		Trast LOGISTIKA BEZ GRANICA	
"CHEMOLUX-ŠARIĆ" d.o.o. Ulica Crgura Ninskog 21/A Kaštel Novi					
Naziv primaoca NAVE MARIN		Adresa primaoca GET. KNEZA BRANIHORA 62			
Broj kolica 2	Težina (kg) 30	Barcode			
Napomena 023-334-826		Barcode			
Naziv primaoca DREAM YACHT CROATIA		Adresa primaoca DOBRI DOLAC bb			
Broj kolica 3	Težina (kg) 60	Barcode			
Napomena 099-210-9377		Barcode			
Trast d.d. - Gat av. Duje 4 - 21000 Split, Hrvatska - MB 3147339 - OIB 93225891495 Trgovački sud Split MBS 060004018 - Temeljni kapital 24.296.000,00 KN uplaćen u cjelosti - 12.148 dionica à 2.000,00 KN		Potpis vozača: 16.04.2018	Potpis posiljalca:	Datum preuzimanja: 16.04.2018	
Linija vozara:		Centar ED:	Datum preuzimanja: 16.04.2018		

Slika br.2. Primjer distributivne liste

Izvor: komercijalna služba Chemolux – Šarić

Kad se roba dostavi na adresu kupca transportni radnici pregledavaju prijevozne dokumente te ih uspoređuju s ostalim priloženim dokumentima, a zatim se kupcu predaje roba. Ovlaštena osoba koja preuzima robu mora pregledati dokument i provjeriti da li roba odgovara kvalitativno i kvantitativno naručenoj robi. Ukoliko je sve u redu ovlaštena osoba potpisuje dokument i preuzima robu, a u slučaju nađenih nedostataka na robi ispunjava se zapisnik kojim se roba ili vraća Chemolux-Šarić ili se predlažu neka alternativna rješenja.

Račun kupci mogu platiti na više načina: gotovinom na blagajni, karticom na blagajni ili uplatom na račun. Chemolux-Šarić svojim kupcima omogućava popust na gotovinu koji se određuje na određenu količinu narudžbe.

3.3. Skladištenje robe

Chemolux-Šarić ima dva skladišta. Glavno skladište se nalazi uz prodajni centar, a pomoćno skladište (dodatno skladište) nalazi se u blizini prodajnog prostora. U glavnom skladištu nalaze se svi proizvodi koji su potrebni za svakodnevno poslovanje, a u dodatnom skladištu se nalazi roba za koju nema dovoljno mjesta u glavnom skladištu i u kojoj se skladište sigurnosne zalihe.

Pristup u skladište moguće je na dva ulaza – jedan je ulaz iz prodajnog centra, a drugi je s vanjske površine koji služi za prijem i slanje robe. Ispred ulaza u skladište nalazi se veliko parkiralište za kupce, a sa strane se nalazi posebno parkiralište za transportna vozila i ulaz za prijam robe. Unutar skladišta poslovi se većinom obavljaju pomoću jednostavne skladišne opreme kao što su viličari, paletari i kolica.

Skladištenje robe započinje prijemom robe u skladište. Roba se u skladište zaprima na temelju otpremnice. Na osnovi otpremnice primatelj robe potvrđuje prijem robe. Otpremnica je podloga za fakturiranje i izdavanje računa te sadrži podatke o dobavljaču i kupcu (naziv i ime poduzeća, matični broj, adresa, broj i datum otpremnice, oznaku i količinu robe koja se otprema i sl.). Prilikom prijema robe u skladište skladištar mora izvršiti kontrolu robe koja se odnosi na kvalitativnu i kvantitativnu kontrolu. Ona se odnosi na uspoređivanje količine (komadi, paketi...) te uspoređivanje s uzorkom. Ukoliko je roba ispravna skladištar potpisuje otpremnicu, te preuzima robu. Ukoliko roba nije ispravna i ukoliko je dostavljena preko dostavne službe onda se ispunjava zapisnik i šalje dostavnoj službi, a ako je dobavljač osobno dostavio robu onda se o oštećenju i neispravnosti direktno njemu obraća.

Kada radnici izložu robu na police šef prodaje je dužan ispod svakog artikla priložiti deklaraciju na kojoj je vidljivo istaknuta vrsta proizvoda, njegova težina, barkod proizvoda, osnovna cijena proizvoda te cijena u koju je uključen PDV. Čuvanje robe od kvara, loma, krađe ostvaruje se odgovarajućim rukovanjem, smještajem, pakiranjem i kontrolom. Tako se roba na policama kontinuirano nadzire u smislu da se prate kvaliteta proizvoda (u slučaju puknuća ambalaže te sprječavanje uništenja drugih proizvoda). Roba se izlaže na način da se teža roba smješta niže na police, a lakša roba se slaže više, tj. u razini dohvata ruke.

Izdavanje robe iz skladišta započinje primitkom narudžbenice od strane kupca gdje se najprije provjerava stanje zaliha. Nakon obrade narudžbenice roba se evidentira na blagajni skladišta te se izdaje otpremnica kao eksterni način izdavanja robe. Naručena roba se zajedno sa otpremnicom smješta u transportno vozilo i dostavlja kupcu.

3.4. Upravljanje zalihama

Kod upravljanja zalihama prvenstveno se misli na planiranje zaliha, te njihovu kontrolu. Da bi prodajno mjesto moglo potrošaču ponuditi zahtijevane proizvode, ti proizvodi moraju biti dostupni u bilo kojem trenutku. Prilikom pada tih zaliha u prodavačevom skladištu naručuju se dodatne zalihe od dobavljača kako bi se zadovoljile očekivane buduće potražnje, što dovodi do toga da i dobavljač mora biti dostupan sa zalihama zahtijevanih proizvoda. Ukoliko poduzeće ima prevelike zalihe, one uzrokuju nepotrebne troškove držanja zaliha, dok u slučaju premalih zaliha može doći do prekida prodaje zbog njihova nedostatka.³⁰ Planiranje potrebne količine u Chemolux-Šarić odnosi se na popunjavanje zaliha koje se ovisno o vrstama proizvoda naručuju dnevno, tjedno ili mjesečno. Tu zalihe predstavljaju maksimalnu količinu robe koja treba zadovoljiti potražnju te osigurati dovoljnu količinu proizvoda do sljedeće nabave i dostave robe u skladište. Upravljanje zalihama spada među jedan od najvažnijih zadataka poduzeća jer proces naručivanja robe započinje utvrđivanjem stanja zaliha robe unutar skladišta.

Minimalna količina zaliha predstavlja najmanju količinu robe koja je potrebna da se pravovremeno zadovolje potrebe poduzeća. One mogu poduzeće dovesti do manjka robe na skladištu što bi ugrozilo proces proizvodnje, zapravo cjelovitu opskrbu kupaca, te bi moglo doći do poremećaja u proizvodnji, pa bi se takve zalihe zvale nedostatne. Za utvrđivanje njihove količine je potrebno utvrditi dnevnu potrošnju ili prodaju robe te rokove nabave. Kako je ipak potrebno imati dovoljnu količinu minimalnih zaliha zbog kontinuiteta proizvodnje odnosno zadovoljavanja potreba svojih kupaca, Chemolux – Šarić minimalnim zalihama upravlja na način da one ovise o obrtnim sredstvima. Minimalne zalihe su ona količina robe ispod kojih se zaliha ne bi smjela spustiti ako se želi održavati kontinuitet proizvodnje.

Optimalne zalihe osiguravaju redovnu i potpunu opskrbu poduzeća proizvodima koje se naručuju povremeno i u dovoljnim količinama za kontinuiran proces poslovanja. Predstavljaju količinu robe koja osigurava optimalnu opskrbu proizvodnje ili kupaca uz minimalne troškove skladištenja i naručivanja robe. Zalihe robe slažu se na paletne regale iznad izložene robe tako da zaposlenici u svakom trenutku znaju koliku količinu određenog proizvoda imaju u skladištu. Chemolux-Šarić naručivanjem optimalnih količina zaliha osigurava smanjenje

³⁰ Šamanović, J. (2009): op. cit., str. 203.

troškova zaliha, kontinuiranu prodaju, te na taj način sprječava nezadovoljstvo ili gubitak kupaca ili kašnjenja sa isporukom kupcima.

Sigurnosne zalihe predstavljaju rezervnu zalihu u skladištu koja se drži radi osiguranja od nepredviđenih promjena u potražnji robe.³¹ Sigurnosnim zaliha se izbjegava mogućnost dolaska do manjka količina robe na zalihi i time dolazi do određenih šteta. Chemolux-Šarić svoje sigurnosne zalihe drži na dodatnom skladištu koje se nalazi udaljeno od prodajnog centra, a time se osigurava od nedostatka zaliha na skladištu u slučaju velike ili neočekivane narudžbe.

3.5. Manipulacija robom

Manipulacija robom predstavlja najvažniju aktivnost svakog poduzeća zbog toga što roba koja se šalje na tržište mora udovoljavati određenim kriterijima u pogledu pakiranja, ambalaže i njenog upravljanja te izbora najprikladnijeg tipa i veličine jedinice tereta.³²

Pakiranje robe u sustavu manipulacije proizvodima ima svrhu da robu zaštiti od različitih štetnih utjecaja, da olakša transport, skladištenje, proces ukrcanja i iskrcanja robe, što bolje prezentira robu kupcu potrošačima te informira potrošače o sadržaju upakirane robe.³³

Chemolux – Šarić pri skladištenju robe koriste se viličarom i paletarom. Kada se prevoze velike količine robe one se postavljaju na palete i zaštite folijom koja omogućava stabilnost pri transportu te zaštitu od vanjskih utjecaja. Materijal kojim se roba zaštiti mora biti određene kvalitete i čvrstoće. Kako Chemolux – Šarić robu naručuje od različitih dobavljača u skladu s tim razlikuje se i kriteriji pakiranja proizvoda. Na svakom proizvodu mora biti otisnuta deklaracija proizvoda da bi se kupcima omogućilo identificiranje sadržaja proizvoda. Deklaracija svakog proizvoda mora sadržavati temeljne podatke o proizvodu kao što su sastav proizvoda, upute za uporabu, vrijeme trajanja, bar- kod, težina proizvoda i sl.

Ambalaža robe predstavlja sve proizvode, bez obzira na prirodu materijala od kojeg su izrađeni, a upotrebljavaju se za držanje, čuvanje, rukovanje, isporuku i predstavljanje robe tijekom transporta robe od proizvođača do korisnika ili potrošača.³⁴ Ambalaža se može podijeliti u različite skupine s obzirom na njezino svojstvo, a to može biti ambalažni materijal,

³¹Šamanović, J. (2009): op. cit., str. 208.

³²Ibid., str. 233.

³³Ibid., str. 233.

³⁴Ibid., str. 237.

osnovna namjena u prometu roba, trajnost, funkcija, vrijednost, fizička svojstva i sl. Prema materijalu od kojeg je izrađena ambalaža u Chemolux – Šarić može se pronaći kartonska ambalaža te ambalaže od plastike.

Prema funkciji u logističkom sustavu ambalaža se dijeli na maloprodajnu i transportnu ambalažu. Maloprodajna ambalaža je ambalaža u kojoj proizvođač isporučuje robu na tržište, a služi za pakiranje robe široke potrošnje u količini koja najbolje odgovara potrebama kupaca. Ona se ne otvara pri preuzimanju robe, već se samo provjerava njezina ispravnost i vidljivi nedostaci. Primjeri maloprodajne ambalaže su plastične kante za boju, limene kante za boju i lakove, plastične boce za tekuća ljepila, papirnata pakiranja za rana ljepila i dr. Roba upakirana u maloprodajnu ambalažu mora zaštititi robu i sva njena originalna svojstva do trenutka uporabe, a troškovi njene izrade uključeni su u cijenu proizvoda. Transportna ambalaža omogućava prijevoz, pretovar i rukovanje određenom količinom proizvoda pakiranog u prodajnoj i/ili skupnoj ambalaži. Transportna ambalaža štiti robu od svih oštećenja do kojih može doći tijekom transporta, skladištenja i manipulacije robom osobito od onih koji nastaju zbog mehaničkih oštećenja i atmosferskih utjecaja. Roba se zaštićuje na paletama ili kartonskim kutijama radi lakšeg prijevoza te se u skladištu odpakira i provjerava kvaliteta i valjanost robe.

Ako dobavljači dostave robu na paletama u skladište, Chemolux - Šarić je dužan dobavljačima vratiti onoliko paleta na koliko je njih roba dopremljena u skladište. Obično se koriste drvene palete. Najvažnije sredstvo za rad u sustavu paletizacije je viličar kojeg Chemolux – Šarić ima vlasništvu.

3.6. Transport

Prijevoz uključuje sve poslove i zadatke kojima se vrši utovar, istovar, pretovar i dostava robe od proizvođača do kupca.³⁵ Chemolux - Šarić u svom voznom parku posjeduje jedan kombi i dva osobna automobila koji služi za prijevoz robe od skladišta do isporuke poslovnim kupcima. Osobnim automobilima se služe za prijevoz manje količine i težine robe kupcima koji se nalaze u blizini prodajnog centra i skladišta. Prijevozom robe osobnim automobilom roba se obično slaže u kartonske kutije kako bi neoštećena stigla do kupca. Kombi vozilo se upotrebljava za veće količine robe. U tom slučaju roba se slaže na palete i transportnim se

³⁵ Šamanović, J. (2009): op. cit., str. 259.

sredstvima (viličarom) ukrcava u vozilo da bi se dostavila kupcima. Kombi služi za dostave na kraće relacije najčešće unutar županije, a prijevoz na daljim relacijama se povjerava Trast prijevozniku.

Pri dostavi robe Chemolux - Šariću od njegovih dobavljača i dostavi robe kupcima od strane Chemolux - Šarića potrebno je da radnici ispune otpremnicu ili u slučaju prijevoza preko prijevoznika - Trast ispunjava se distributivna lista na kojoj je zapisan naziv primatelja, adresa primatelja, broj paketa i težina paketa. Svaki paket je označen bar kodom koji se nalazi na paketu i na distributivnoj listi.

Kada naručena roba dobavljača stigne u skladište Chemolux – Šarić pregledava se otpremnica te se izvršava kontrola. Provjerava se da li je sva roba koja je naručena i koja se nalazi na otpremnici dostavljena, odgovara li primljena roba kvaliteti i sl. Ukoliko je sve u redu skladištar potpisuje otpremnicu i preuzima robu, a ukoliko roba nije ispravna ovisno o načinu dostave postoje dva slučaja. U slučaju da je roba dostavljena preko dostavne službe onda se ispunjava zapisnik i šalje dostavnoj službi, a ako je dobavljač osobno dostavio robu onda se o oštećenju i neispravnosti direktno njemu obraća. Preuzetu robu se unutrašnjim transportnim sredstvima (viličarima) prevozi u skladište gdje se ona smiješta na paletne regale.

Chemolux - Šarić nastoji naručene količine robe kupcima isporučiti u što kraćem roku. Nakon istovara robe kupcu, i provođenja kontrole, prodavači ili poslovođe su dužni potpisati dokument o preuzimanju robe čime proces distribucije završava.

U unutarnjem prijevozu (skladištu) radnici u Chemolux - Šarić služe se ručnim i mehaniziranim transportnim sredstvima. Ručno transportno sredstvo koje koriste je univerzalna ručna kolica kojom se služe radnici unutar skladišta prilikom manipulacije robom (premještanja i raspoređivanja robe na određeno mjesto). Što se tiče mehaniziranih transportnih sredstava unutar skladišta Chemolux - Šarić koristi se viličar kojima se obavlja prijevoz robe u skladište, manipulacija robe unutar skladišta, te prijevoz robe do transportnog sredstva. Viličar služi i za preslagivanje i podizanje robe na paletne regale te spuštanje robe s paletnih regala.

4. ZAKLJUČAK

Distribucija ima veliku važnost te je prisutna u svakom dijelu poslovanja poduzeća. Od početka stvaranja pa do dolaska proizvoda u ruke kupaca distribucija je uključena u cijeli proces. Zadovoljstvo kupaca ovisi o odlukama koje se donose u procesu distribucije i zato je važna organizacija poslovanja te planiranje poslovanja.

Svrha distribucije je da je proizvod ili usluga dostupna kupcu u odgovarajućoj količini, u odgovarajućem vremenu i na odgovarajućem mjestu. Distribucija se sastoji od dva područja: fizičke distribucije i kanala distribucije. Pod fizičkom distribucijom se podrazumijevaju procesi dostavljanja, skladištenja, rukovanja i čuvanja robe, a pod kanalima distribucije putovi kojima roba ide od proizvođača do kupca. Distribucija predstavlja vezu između proizvođača i kupaca te pokazuje da nije dovoljno samo postojanje potražnje robe, nego je bitno na koji način i kojim kanalima će roba doći do potrošača.

U procesu distribucije postoji pet faza: narudžbe i isporuke robe, skladištenje robe, upravljanje zalihama, manipulacija robom i transport. Svi djelovi procesa distribucije su važni i svakom pojedinačno je potrebno stručno osoblje za vođenje i kontroliranje. Jedna od najbitnijih stavki poslovanja je organizacija. Ukoliko poslovanje nije dobro organizirano ono kratkoročno ni dugoročno neće biti uspješno. Poduzeće mora donijeti mnogo odluka koje usmjerava njegovo poslovanje u uspješnome smjeru.

Na primjeru poduzeća Chemolux – Šarić d.o.o. može se vidjeti kako je distribucija prisutna u svakom dijelu poslovanja poduzeća i kako je potrebno pomno planiranje da bi cjelokupni proces funkcionirao i poslovao pozitivno. Poduzeća bez kvalitetne i brze distribucije ne mogu normalno funkcionirati.. Potrebno je pomno isplanirati svaku fazu distribucije da bi dugoročno poslovanje bilo uspješno.

LITERATURA

Knjiga:

1. Andrijanić, I., Grgurević, D. (2011): Poslovna logistika, Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje "Nikola Šubić Zrinski", Zagreb
2. Knežević, B. (2007./2008.): Trgovina i trgovinska politika, Ekonomski fakultet Zagreb
3. Segetlija, Z. i Lamza–Maronić, M. (2002): Distribucijski sustav trgovinskog poduzeća, Osijek
4. Sekso, M. (2010): Prodaja i distribucija, Veleučilište „Marko Marulić“, Knin
5. Šamanović, J. (1999): Logički i distribucijski sustavi, Ekonomski fakultet, Split
6. Šamanović, J. (2009): Prodaja Distribucija Logistika, Ekonomski fakultet, Split

Izvori s interneta:

1. Manipulacija robom [Internet], raspoloživo na:
www.efzg.hr/UserDocsImages/TRG/.../12.%20MANIPULACIJA%20ROBOM.pptx
[30.8.2018.]
2. Upravljanje zalihama [Internet], raspoloživo na:
www.efzg.hr/UserDocsImages/TRG/.../11.%20UPRAVLJANJE%20ZALIHAMA.pptx
[30.8.2018.]

PRILOZI

Slika 1. Poslovni prostor Chemolux – Šarić d.o.o.....	14
Slika 2. Primjer distributivne liste.....	18

SAŽETAK

Glavni zadatak distribucije je da proizvod ili usluga u određenoj količini, u određenom vremenu i na određenom mjestu bude dostupna kupcu. U tom procesu narudžba i isporuka robe ima važan dio distribucijskog menadžmenta. Narudžba proizvoda započinje kada kupac pošalje narudžbu, a završava isporukom robe kupcu. U poduzeću Chemolux – Šarić taj proces naručivanja robe je u dva smjera. Jedan sa strane kada je Chemolux – Šarić kupac, a drugi kada je dobavljač. Naručena roba koja nije odmah na prodaju se skladišti te sprema za nove, buduće kupce. Chemolux – Šarić ima dva skladišta – jedno uz poslovni prostor u kojem se nalaze proizvodi potrebni za svakodnevno poslovanje, a drugi na udaljenoj lokaciji u kojoj skladišti sigurnosne zalihe. U skladištu i poslovnom prostoru se upravlja zalihama na način da se na dnevnoj i tjednoj kontrolira količina proizvoda na zalihama te se naručuje potrebna količina proizvoda. Pod manipulacijom robe podrazumijevaju se aktivnosti koje pomažu prilikom skladištenja robe. Chemolux – Šarić se pri skladištenju koristi viličarom i paletarom, te se roba zaštiti folijom koja dodatno stabilizira robu te je štiti od vanjskih utjecaja. Za prijevoz robe od skladišta do poslovnog prostora na raspolaganju je jedan kombi i dva osobna automobila ako je to za manje količine robe. Da bi poslovanje bilo uspješno potrebno je da se svi dijelovi procesa distribucije dobro organiziraju jer ako samo jedan dio ovog procesa ima problema s organizacijom to utječe na cijelu distribuciju.

SUMMARY

The main task of the distribution is that the product or service is available to the buyer at a certain amount, at a certain time and at a specific place. In this process ordering and delivery of goods has an important part of the distribution management. The order of the product starts when the customer sends the order and ends with the delivery of the goods to the buyer. In Chemolux - Saric this process of ordering goods is in two directions. One side when Chemolux-Saric is a buyer, and another when it is a supplier. Ordered products that are not for selling right now are saved for future customers in warehouses. Chemolux - Šarić has two warehouses - one with a business space where products are needed for day-to-day business and the other at a remote location where they store security supplies. Warehouse and business space manage inventories by controlling the amount of products on a daily and weekly basis and ordering the required amount of product. Under the manipulation of goods, there are activities that help to store goods. Chemolux - Šarić is used for storage with a forklift and pallet, and a foil that further stabilizes the goods and protects them from external influences protects the goods. For transportation of goods from the warehouse to the business premises, there is a van and two passenger cars for smaller quantities of goods. For a job to be successful, all parts of the distribution process are well organized because if only one part of the process has problems with the organization, this affects to the entire distribution.